

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03
<https://lett.ubbcluj.ro/>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu/Calificarea	Limba și literatura română; Limbă modernă /Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLX5101 Curs opțional de limbă și literatură română 5 (LLR5166 Noutăți morfosintactice în GALR/Teme și motive literare românești)						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Cipriana ÇAVAŞ / Lect. univ. dr. Laura ZĂVĂLEANU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Cipriana ÇAVAŞ / Lect. univ. dr. Laura ZĂVĂLEANU						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OP./S

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					21
Tutoriat					21
Examinări					2
Alte activități: Consultații					14
3.7 Total ore studiu individual	98				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	*
4.2 de competențe	*

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	* Sală de curs dotată cu tablă * fotocopii, cărți
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală de seminar, fotocopii, cărți

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Cursul dezvoltă competențele de interpretare, argumentare și analiză dobândite de studenți în cadrul disciplinelor fundamentale de LRC. În mod special, studenții vor dobândi competența de a utiliza noua terminologie vehiculată de GALR și de a o întrebuința în descrierea morfosintaxei românei contemporane. /</p> <p>C1.1 Definirea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific teoriei literare; cunoașterea unor metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste.</p> <p>C1.3 Aplicarea conceptelor de teorie literară și a metodelor comparatiste în investigarea dinamică și interrelaționarea fenomenelor literare/culturale. Relaționarea discursului literar cu discursul cultural, în general, dar și cu cel științific.</p> <p>C1.6 Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de teorie sau critică literară</p> <p>C2.4. Utilizarea cu discernământ și probitate științifică a surselor de informare.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de morfosintaxă atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii. <p>Utilizarea noțiunilor de morfosintaxă în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice.</p> <p>CT1 Utilizarea componentelor domeniului <i>limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul prezintă problemele de morfologie și sintaxă, precum și aspectele de noutate în GALR.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Constatarea modului în care în GALR s-a realizat „actualizarea științifică a descrierii” și „valorificarea rezultatelor obținute de cercetările consacrate limbii române”. Surprinderea mutațiilor de interpretare în acord cu tendința/efortul de <i>unificare și simplificare terminologică</i>. Constatarea faptului în ce măsură GALR este <i>o punte de legătură între viziunea configurată în termenii propuși de descrierea din 1963 și cercetările perioadei care i-a urmat</i>. Parcurgerea claselor lexico-gramaticale așa cum sunt acestea descrise în GALR 2005 și discutarea caracterului normativ al inovațiilor, precum și deschiderile/limitele interpretative în funcție de un anumit destinatar al descrierii.

8. Conținuturi

8.1. Curs de limbă	Metode de predare	Observații
1. Prezentarea în detaliu a ofertei de curs. Stabilirea eventualelor opțiuni de referate. Prezentarea tematicii de cercetare, a direcțiilor în care, în domeniul lexicologiei și al lexicografiei, pot fi angrenați studenții, începând cu anul I. Prezentarea temelor de asumate pentru lucrări de licență și de cerc studențesc. Prezentarea criteriilor de evaluare. Distribuția listelor bibliografice și punctarea principalelor aspecte ale bibliografiei. Discutarea siglelor, a abrevierilor.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
2. Unități în descrierea morfosintactică. Definiiri-sinteză Cuvinte cheie: semn lingvistic minimal, morfem, cuvânt, enunț	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
3. Clase de cuvinte. Mutații în organizarea lexico-semantică Cuvinte cheie: flexiune, posibilități combinatorii, caracteristici morfologice, proforme	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
4. Substantivul (1) Cuvinte cheie: caracteristici semantice, categorii, gen, număr, declinare, posibilități combinatorii, dependență, nondependență, adjunct, substantive abstracte, substantive masive, conversiune	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
5. Substantivul (2) Cuvinte cheie: o categorie în discuție: determinarea, raportul cu	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră,	

alte clase lexico-gramaticale, gramatica substantivelor proprii, relevanța morfologică a derivării	exercițiul, analiza.	
6. Adjectivul Cuvinte-cheie: calificative, categoriale, verbale, variabile, defective, invariabile, intensitate sau comparație, combinatoria, conversiuni	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
7. Pronumele Cuvinte cheie: eterogenitate semantico-referențială, persoană, număr, gen pronominal, caz, personal, de politețe, de întărire, reflexiv, posesiv, demonstrativ, nehotărât, interogativ, relativ, negativ, de cuantificare, forme hibride, relativ-exclamative.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
8. Numeralul Cuvinte cheie: cardinal, ordinal, colectiv, multiplicativ, fracționar, distributiv, adverbial, forme mixte, posibilități combinatorii, clase lexico-gramaticale de contact	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
9. Verbul (1) Cuvinte cheie: sintactic și sintactico-semantic, actanți, restricții de formă, monovalență, bivalență, trivalență, tranzitiv, intransitiv, ergativ, personal, impersonal	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
10. Verbul (2) Cuvinte cheie: copulativ, noncopulativ, atributiv, obiect indirect, obiect prepozițional, obiect secundar, mod, timp, aspect, diateză, număr, persoană	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
11. Adverbul. Cuvinte-cheie: analizabile, neanalizabile, locuțiuni, integrate, neintegrate sintactic, de loc, de timp, de mod, cantitative, de cauză și scop, concesive, demonstrative, nehotărâte, negative, de modalitate epistemică, deontică, apreciativă, relaționale, de atitudine	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
12. Conjunția Cuvinte-cheie: analizabile, neanalizabile, locuțiuni, restricții sintactice și semantice, valori contextuale, coordonatoare, subsordonatoare, valori contextuale, conversiuni în alte clase lexico-gramaticale	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
13. Prepoziția Cuvinte cheie: analizabile, neanalizabile, regim, locuțiuni, regentul grupului prepozițional, sensuri intrinseci, sensuri contextuale, omonimii între prepoziții și alte părți de vorbire	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
14. Interjecția Cuvinte cheie: interjecții propriu-zise și onomatopee, primare, secundare, autonomia comunicativă, descrierea formei, clasificare, tipuri de valori, roluri, relația interjecției cu alte clase lexico-gramaticale	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Bibliografie:		
1. Gramatica limbii române, Editura Academiei, București, 1963. 2. Gramatica limbii române, I. Cuvântul, II. Enunțul, Editura Academiei Române, București, 2005. 3. Čavaș, Cipriana-Elena, <i>O abordare morfosintactică și stilistică a operei lui Ion Creangă în școala românească</i> , Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2021. 4. Irimia, D., <i>Gramatica limbii române</i> , Editura Polirom, Iași, 2005. 5. Neamțu, G.G., <i>Teoria și practica analizei gramaticale, ediția a II-a revăzută, adăugită și îmbunătățită</i> , Editura Paralela 45, Pitești, 2007. 6. Gencăraș, Ștefan, <i>Sintaxa limbii române</i> , Editura Polirom, Iași, 2000. 7. Tomescu, Domnița, <i>Gramatica numelor proprii în limba română</i> , Editura All, București, 1998. 8. Neamțu, G.G., <i>Predicatul în limba română</i> , Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986. 9. Drașoveanu, D.D., <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i> , Clusium, Cluj-Napoca, 1997. 10. Peica, Cipriana-Elena, <i>Clasa substantivului în limba română contemporană (The Noun Class in Contemporary Romanian)</i> , Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2018. 11. Peica, Cipriana-Elena, <i>O tipologie a relațiilor sintactice. Abordare contrastivă română și franceză (An analysis of Syntactic Relationships. A Comparative Approach – Romanian and French)</i> , Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2017.		
8.2. Seminar de limbă	Metode de predare	Observații
1. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul	

	exemplificarea, exercițiul, analiza.	
2. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
3. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
4. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
5. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
6. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
7. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
8. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
9. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
10. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
11. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
12. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
13. Analize morfosintactice	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
14. Recapitulare	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Bibliografie:		
12. Dimitriu, Corneliu, <i>Tratatul de gramatică a limbii române. Morfologia</i> , Institutul European, 1999.		
13. <i>Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii românei</i> , Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.		

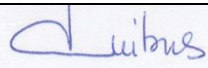
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

*	Conținutul disciplinei a fost elaborat pe baza unei bibliografii actualizate. Conținutul este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară (Universitatea din București, Universitatea „A. I. Cuza” din Iași) și din străinătate. Concepția, sistematizarea, utilizarea metodelor și alegerea exemplelor sunt originale.
*	Disciplina furnizează studenților cunoștințele, competențele și abilitățile necesare în acord cu cerințele angajatorilor din învățământ și cercetarea filologică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs de limbă	<ul style="list-style-type: none"> Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de morfosintaxa limbii române contemporane. Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate. Evaluarea continuă a performanțelor. Nota maximă se constituie din activități alternative și din 	Fiind un curs opțional, estimăm că vor participa studenți interesați de problematica specială a cursului, drept pentru care evaluarea va presupune un referat preliminar examenului, privind abordarea comparativă a unei clase/părți de vorbire, din perspectiva celor două ediții ale Gramaticii (2 puncte), iar în cadrul examenului: o secvență de analiză cu specificarea diferențelor între cele două ediții ale Gramaticii , inclusiv cu	90%

	<p>punctajul obținut la examenul final.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caracterul alternativ al activităților/mijloacelor de evaluare nu conduce la mai mult de 10 puncte. Nu se acordă punct din oficiu. 	evidențierea competențelor ortografice (3 puncte), o secvență de argumentare a unor probleme de teorie în acord cu GA și GALR (3 puncte), un punctaj acumulat prin implicarea în dezbaterile de la curs (2 puncte) Nu se acordă punct din oficiu. Se acordă, alternativ, puncte pentru activitatea de cerc sau participare la sesiunea cercurilor studențești cu lucrare și susținere apreciată de juriu.	
10.5. Seminar de limbă	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea cunoștințelor de semantică. • Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup. 	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	10%
10.6. Curs de literatură	Verificarea cunoștințelor de specialitate și a lecturii bibliografiei obligatorii; 40% din nota finală	Colocviu	40%
10.7. Seminar de literatură	Activitatea desfășurată pe parcursul activității de curs/seminar, participare la dialog, prezentări, proiecte, coordonare în cadrul <i>atelierului de interpretare</i>	Participarea activă la seminarii	60%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a limbajului de specialitate • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de morfosintaxă și aplicarea acestora în limba română contemporană 			

Data completării	Semnătura titularului de curs, Lect. univ. dr. Cipriana ÇAVAŞ	Semnătura titularului de seminar, Lect. univ. dr. Cipriana ÇAVAŞ
10.04.2024		
Data avizării în departament		Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS
12.04.2024		
Data avizării în Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil,	Ștampila facultății
	